Uchwała Nr 81/2024

Rady Dyscypliny Naukowej *Literaturoznawstwo*

z dnia 22 października 2024 r.

w sprawie przyjęcia programu kształcenia
w Kolegium Doktorskim Językoznawstwa i Literaturoznawstwa Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Wrocławskiego dla osób rozpoczynających kształcenie w roku akademickim 2025/2026

Na podstawie § 29 pkt 8 lit. b) Uchwały Nr 102/2019 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 29 maja 2019 r. w sprawie uchwalenia Statutu Uniwersytetu Wrocławskiego (ze zm.) Rada Dyscypliny Naukowej *Literaturoznawstwo* Uniwersytetu Wrocławskiego pozytywnie zaopiniowała program kształcenia w Kolegium Doktorskim Językoznawstwa i Literaturoznawstwa Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Wrocławskiego dla osób rozpoczynających kształcenie w roku akademickim 2025/2026, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

Przewodnicząca Rady Dyscypliny Naukowej
Literaturoznawstwo
prof. dr hab. Beata Baczyńska

PROGRAM KSZTAŁCENIA W KOLEGIUM DOKTORSKIM

JĘZYKOZNAWSTWA I LITERATUROZNAWSTWA

SZKOŁY DOKTORSKIEJ UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO

w dyscyplinach naukowych:

językoznawstwo, literaturoznawstwo

Kształcenie w Kolegium Doktorskim Językoznawstwa i Literaturoznawstwa (KDJL) prowadzone jest w zakresie dwóch dyscyplin: językoznawstwa i literaturoznawstwa (z dziedziny nauk humanistycznych); trwa 4 lata. Obejmuje:

- realizację indywidualnego planu badawczego;

- program kształcenia w formie zajęć zorganizowanych w ramach Szkoły Doktorskiej UWr;

- praktykę zawodową.

Ukończenie kształcenia w KDJL zapewnia uzyskanie efektów uczenia się właściwych dla kwalifikacji na poziomie 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK) w zakresie dyscyplin: językoznawstwo, literaturoznawstwo.

1. **Indywidualny plan badawczy**

1.1. Realizacja indywidualnego planu badawczego (dalej: IPB) polega na prowadzeniu badań pod kierunkiem promotora/ów (i promotora pomocniczego, jeśli został wyznaczony).

Wynikiem prowadzonych przez doktoranta badań naukowych ujętych w IPB są w szczególności:

1) przygotowanie rozprawy doktorskiej;
2) publikacje naukowe;
3) wystąpienia na konferencjach naukowych;
4) przygotowanie projektów badawczych;
5) realizacja projektów badawczych.

W celu realizacji efektów uczenia się przewiduje się także inne obowiązki doktoranta, w szczególności:

- udział w zebraniach naukowych zakładu, katedry lub instytutu oraz w konferencjach naukowych i wykładach gościnnych odbywających się w jednostce, w której zatrudniony jest promotor;
- udział w pracach organizacyjnych na uczelni, w szczególności w jednostce, w której zatrudniony jest promotor, lub w organizacji konferencji doktorantów;
- udział w pracach redakcyjnych (czasopism naukowych, publikacji zbiorowych, w tym doktoranckich);
- działania popularyzujące naukę (np. wystąpienie na festiwalu nauki, organizacja wydarzeń popularyzatorskich lub udział w takich wydarzeniach);
- współpracę z instytucjami kulturalnymi, edukacyjnymi, urzędem miejskim itp. w celu zastosowania i wykorzystania własnej wiedzy naukowej.

1.2. Efekty uczenia się właściwe dla indywidualnego planu badawczego (IPB):

1) uzyskanie na zaawansowanym poziomie ogólnej wiedzy z dyscypliny, w której sytuują się prowadzone przez doktoranta badania naukowe (językoznawstwa, literaturoznawstwa);

2) uzyskanie wiedzy o charakterze szczegółowym, obejmującej najnowsze osiągnięcia w zakresie dyscypliny, w której sytuują się prowadzone przez doktoranta badania naukowe (językoznawstwa, literaturoznawstwa);

3) poznanie metodyki i metodologii badań naukowych w zakresie dyscypliny, w której sytuują się prowadzone przez doktoranta badania naukowe (językoznawstwa, literaturoznawstwa);

4) uzyskanie kompetencji odnoszących się do działalności naukowej i społecznej funkcji uczonego.

1.3. Metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez doktoranta w wyniku prowadzenia badań:

ocena postępów doktoranta w pracy badawczej w postaci oceny opisowej w *Sprawozdaniu doktoranta z realizacji programu kształcenia oraz prowadzonych badań* dokonanej przez promotora, a także w postaci wpisu w USOS.

Ocena dotyczy zrealizowania zadań przewidzianych w IPB dla danego semestru i roku, obejmujących w szczególności pracę nad rozprawą doktorską (np. opracowanie i modyfikowanie koncepcji pracy, opracowanie kolejnych części, przedstawianie ich na zebraniu naukowym itp., redagowanie całości)

oraz

I przygotowanie publikacji, spełniających warunki Ustawy i wydanych na jej podstawie przepisów, w tym przynajmniej jednej w czasopiśmie naukowym;
II przygotowanie wystąpienia na konferencji naukowej;
III przygotowanie wniosku o grant (NCN, inny);
IV udział w życiu naukowym jednostki;
V działania popularyzujące naukę;
VI działania związane z wykorzystaniem własnej wiedzy naukowej.

Realizacja zadań dotyczących pracy nad rozprawą doktorską jest obowiązkowa w każdym semestrze, realizacja zadań wymienionych w punktach I – VI ma charakter fakultatywny: nie muszą one być realizowane w każdym semestrze.

Brak postępów w pracy nad rozprawą doktorską uniemożliwia pozytywną ocenę w tym zakresie i zaliczenie semestru/roku.

W ciągu roku od rozpoczęcia kształcenia wymagane jest przedstawienie IPB.

Po drugim roku kształcenia realizacja IPB podlega ocenie śródokresowej, przeprowadzanej przez komisję, w skład której wchodzą trzy osoby, w tym co najmniej jedna osoba zatrudniona poza Uniwersytetem Wrocławskim, posiadająca stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie, w której przygotowywana jest rozprawa doktorska.

2. Kształcenie w formie zajęć w Kolegium Doktorskim Językoznawstwa i Literaturoznawstwa Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Wrocławskiego [dalej: KDJL]

2.1. Kategorie przedmiotów

Na program kształcenia w KDJL składają się:

(1) przedmioty przygotowujące do pracy naukowej i formujące ogólny warsztat badawczy naukowca (*Wprowadzenie do metodologii nauk*; *Etyka prowadzenia badań naukowych*; *Prawo autorskie w pracy naukowej*; *Prawne podstawy działalności naukowej; Społeczna rola uczonego i uniwersytetu; Praca z tekstem w języku angielskim*; *Elementy zarządzania nauką*; *Przygotowanie projektu badawczego*);

(2) przedmioty specjalistyczne (metodyka pracy naukowej w danej dyscyplinie; seminaria specjalistyczne);

(3) przedmioty pozwalające zdobyć lub poszerzyć wiedzę interdyscyplinarną (konwersatoria monograficzne; wykłady mistrzowskie);

(4) przedmiot przygotowujący do pracy dydaktycznej na uczelni wyższej: *Metody dydaktyczne w szkole wyższej*.

2.2. Zajęcia w KDJL

2.2.1. Zajęcia w KDJL mają formę wykładów, konwersatoriów, seminariów, warsztatów. Kończą się zaliczeniem (bez oceny), potwierdzającym uzyskanie przewidywanych efektów uczenia się.

2.2.2. Na zajęcia w KDJL składają się:

(1) zajęcia ogólnouniwersyteckie (organizowane dla wszystkich kolegiów Szkoły Doktorskiej);

(2) zajęcia organizowane w ramach KDJL zgodnie z PLANEM KSZTAŁCENIA W KDJL SZKOŁY DOKTORSKIEJ UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO.

Możliwy jest udział w wybranych zajęciach prowadzonych w innym kolegium, pod warunkiem uzyskania wcześniejszej zgody prowadzącego wybrane zajęcia i kierownika KDJL.

3. Praktyka zawodowa

3.1 Cel i formy odbywania praktyki zawodowej.

3.1.1. Celem praktyki zawodowej jest przygotowanie do prowadzenia na poziomie akademickim zajęć dydaktycznych dotyczących wybranych działów uprawianej dyscypliny (językoznawstwo, literaturoznawstwo) z wykorzystaniem nowoczesnych metod i narzędzi.

3.1.2. Praktyka, w wymiarze 60 godzin rocznie, ma formę:
- uczestniczenia w prowadzeniu zajęć w pierwszym semestrze kształcenia (30 g.);
- samodzielnego prowadzenia zajęć w drugim semestrze kształcenia i na latach II-IV.

3.1.2.1. Zasady dotyczące uczestniczenia w prowadzeniu zajęć:

(a) zajęcia (na studiach I i II stopnia, z wyłączeniem wykładów i seminariów dyplomowych), w których prowadzeniu doktorant ma uczestniczyć, wskazuje promotor w porozumieniu z dyrektorem dydaktycznym jednostki, w której jest zatrudniony.

(b) uczestniczenie w prowadzeniu zajęć polega na:
- współpracy z prowadzącym zajęcia pracownikiem jednostki dydaktycznej, w której zatrudniony jest promotor, (mającym stopień co najmniej doktora; wymóg ten nie dotyczy zajęć z praktycznej nauki języka obcego, kiedy wykładowcą jest magister): zapoznaniu się z sylabusem, szczegółowym programem i rozkładem treści, przygotowaniu i gromadzeniu materiałów dydaktycznych;
- wykonywaniu prac powierzonych przez prowadzącego zajęcia (np. przygotowanie materiałów pomocniczych, prowadzenie dyskusji, przygotowanie prezentacji);
- przeprowadzeniu czterech godzin zajęć w obecności prowadzącego; prowadzący wypełnia arkusz hospitacyjny po każdych hospitowanych zajęciach;
- przygotowaniu pod kierunkiem prowadzącego pracy kontrolnej dla grupy ćwiczeniowej (wraz z poprawą i propozycją ocen; ostateczną poprawę i ocenę przeprowadza prowadzący zajęcia);
- zaproponowaniu ocen na zaliczenie zajęć i umotywowaniu ich w dyskusji z prowadzącym; ostateczną ocenę wystawia prowadzący zajęcia.

Podstawą zaliczenia zajęć jest ocena opisowa uwzględniająca wszystkie wskazane wyżej elementy; dokonuje jej prowadzący dane zajęcia w *Sprawozdaniu*.

3.1.2.2. Zasady dotyczące samodzielnego prowadzenia zajęć:

(a) zajęcia (na studiach I i II stopnia, z wyłączeniem wykładów i seminariów dyplomowych) przydziela dyrektor dydaktyczny jednostki, w której zatrudniony jest promotor; wybór zajęć powinien łączyć się z dyscypliną, w której doktorant prowadzi badania;

(b) jeżeli specjalizacja badawcza lub język przedmiotu badań doktoranta mogą być wykorzystane do prowadzenia zajęć w innej jednostce niż jednostka, w której zatrudniony jest promotor, dyrektor dydaktyczny jednostki zgłasza sprawę prodziekanowi ds. dydaktycznych na Wydziale Neofilologii;

(c) obowiązkiem doktoranta jest:

- przygotowanie pod nadzorem promotora (lub innej osoby wskazanej przez dyrektora dydaktycznego jednostki) szczegółowego programu i rozkładu zajęć;
- przeprowadzenie zajęć zgodnie z zasadami prowadzenia danego przedmiotu/modułu w Instytucie/Katedrze;
- odbywanie dyżurów konsultacyjnych; szczegółowe zasady realizacji i wymiar dyżurów konsultacyjnych regulują odrębne przepisy;

(d) zajęcia prowadzone samodzielnie przez doktoranta podlegają hospitacji w wymiarze dwóch godziny w drugim semestrze kształcenia i czterech godzin na latach II-IV; hospitację zajęć może przeprowadzić promotor (promotor pomocniczy) doktoranta lub inna osoba wskazana przez dyrektora dydaktycznego jednostki;

(e) zajęcia prowadzone przez doktoranta podlegają ocenie studentów zgodnie z obowiązującymi zasadami ewaluacji zajęć dydaktycznych.

3.2. Efekty uczenia się właściwe dla praktyki zawodowej:

doktorant potrafi planować i prowadzić na poziomie akademickim zajęcia dydaktyczne dotyczące wybranych działów uprawianej dyscypliny (językoznawstwo, literaturoznawstwo) z wykorzystaniem nowoczesnych metod i narzędzi.

3.3. Metody sprawdzania i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez doktoranta w wyniku odbycia praktyki zawodowej:

- hospitacje zajęć;

- ocena opisowa w *Sprawozdaniu* dokonana przez osobę wskazaną do hospitacji zajęć, uwzględniająca wyniki oceny zajęć przez studentów.

EFEKTY UCZENIA SIĘ W KOLEGIUM DOKTORSKIM

JĘZYKOZNAWSTWA I LITERATUROZNAWSTWA

SZKOŁY DOKTORSKIEJ UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO

w dyscyplinach naukowych: językoznawstwo, literaturoznawstwo

Wiedza: zna i rozumie			
Poziom 8	**Kod składnika opisu**	**Wyszczególnienie dla dyscyplin:** **językoznawstwo, literaturoznawstwo**	**Kod**
Zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności	P8S_WG	w stopniu bardzo zaawansowanym najnowsze pojęcia, terminologię, teorie i problemy badawcze w uprawianej dyscyplinie (językoznawstwo/literaturoznawstwo), a także ich historię i rozwój	SD_WG01
		w stopniu zaawansowanym podstawowe pojęcia metodologii nauk, zna na poziomie zaawansowanym metody zdobywania i wykorzystywania informacji właściwych dla językoznawstwa/literaturoznawstwa	SD_WG02
		specyfikę przedmiotową i metodologiczną uprawianej dyscypliny w kontekście innych dyscyplin należących do właściwej dla tej dyscypliny dziedziny nauki oraz pozostałych dziedzin nauki	SD_WG03
Kontekst – uwarunkowania, skutki	P8S_WK	społeczną rolę nauki w ogóle, a humanistyki w szczególności	SD_WK01
		dokumenty i zasady dotyczące etyki prowadzenia badań naukowych i etosu badacza; zna pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa autorskiego; zna instytucje nauki i aktualne problemy środowiska naukowego w Polsce	SD_WK02
Umiejętności: potrafi			
Poziom 8	**Kod składnika opisu**	**Wyszczególnienie dla dyscyplin:** **językoznawstwo, literaturoznawstwo**	**Kod**
Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P8S_UW	sformułować problem badawczy w zakresie uprawianej dyscypliny (językoznawstwo/ literaturoznawstwo), usytuować go w stanie badań i ocenić możliwość jego realizacji w kontekście posiadanej wiedzy i kompetencji; rozwiązywać oryginalne problemy badawcze, wnosząc wynikami swej pracy znaczący wkład do uprawianej dyscypliny (językoznawstwo/literaturoznawstwo); zastosować do prowadzonych badań narzędzia różnych dyscyplin nauki oraz istniejące narzędzia interdyscyplinarne	SD_UW01
		w uprawianej dyscyplinie (językoznawstwo/ literaturoznawstwo), potrafi dokonać krytycznej analizy, interpretacji i oceny wyników badań własnych i cudzych, stosując wybrane techniki logiczne stosowane w sztuce argumentacji	SD_UW02
Komunikowanie się – odbieranie i tworzenie	P8S_UK	komunikować się (również w środowisku międzynarodowym) z badaczami specjalizującymi się w uprawianej przez niego dyscyplinie (językoznawstwo/ literaturoznawstwo)	SD_UK01

wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym		opracowywać, prezentować publicznie i oceniać wyniki badań naukowych w uprawianej dyscyplinie (językoznawstwo/literaturoznawstwo), posługując się różnymi formami (pisemnymi i ustnymi) wypowiedzi naukowych zgodnie z regułami gatunków i zasad ich redakcji	SD_UK02
		rozwijać umiejętność popularyzowania wiedzy naukowej, stosując odpowiednie techniki perswazji w ramach właściwych dla tego stylu gatunków oraz przekazywać wiedzę i wyniki badań w ramach transferu do sfery gospodarczej i społecznej	SD_UK03
Organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa	P8S_UO	zaplanować i zorganizować prowadzenie indywidualnych i zespołowych badań naukowych dotyczących wybranej problematyki w uprawianej dyscyplinie (językoznawstwo/literaturoznawstwo)	SD_UO02
Uczenie się – planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób	P8S_UU	wzbogacać i rozwijać swój warsztat badawczy, odwołując się także do dorobku dyscyplin pokrewnych oraz należących do innych dziedzin nauki	SD_UU01
		planować i prowadzić na poziomie akademickim zajęcia dydaktyczne dotyczące wybranych działów uprawianej dyscypliny (językoznawstwo/literaturoznawstwo), z wykorzystaniem nowoczesnych metod i narzędzi	SD_UU02
Kompetencje społeczne: jest gotów do			
Poziom 8	**Kod składnika opisu**	**Wyszczególnienie dla dyscyplin:** **językoznawstwo, literaturoznawstwo**	**Kod**
Oceny – krytyczne podejście	P8S_KK	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i własnego wkładu w rozwój językoznawstwa/literaturoznawstwa	SD_KK01
		krytycznej oceny cudzej wiedzy i wkładu w rozwój językoznawstwa/literaturoznawstwa	SD_KK02
		uznawania i podkreślania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; pełnienia roli eksperta w zakresie posiadanych kompetencji specjalistycznych w procesach formułowania, oceniania, rozwiązywania zadań pojawiających się w określonych sferach życia społecznego	SD_KK03
Odpowiedzialność – wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego	P8S_KO	samodzielnego podejmowania prac badawczych i efektywnego wykorzystania wyobraźni, intuicji i zdolności twórczego myślenia w zakresie prac naukowych	SD_KO01
		podejmowania współpracy z podmiotami spoza środowiska naukowego w celu zastosowania i wykorzystania własnej wiedzy z zakresu językoznawstwa/literaturoznawstwa	SD_KO02
Rola zawodowa – niezależność i rozwój etosu	P8S_KR	odpowiedzialnego pełnienia ról badacza i naukowca, w tym przestrzegania zasad etyki i dbałości o etos	SD_KR01

PLAN KSZTAŁCENIA W KOLEGIUM DOKTORSKIM JĘZYKOZNAWSTWA I LITERATUROZNAWSTWA
SZKOŁY DOKTORSKIEJ UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO
w dyscyplinach naukowych: językoznawstwo, literaturoznawstwo

Nazwa przedmiotu	Forma	Sposób ukończenia	Rok I		Rok II		Rok III		Rok IV		Liczba godzin
			sem. 1	sem. 2	sem. 3	sem. 4	sem. 5	sem. 6	sem. 7	sem. 8	
Zajęcia ogólnouniwersyteckie											
Etyka prowadzenia badań naukowych	W	Z	6								6
Prawne podstawy działalności naukowej	W	Z	6								6
Prawo autorskie w pracy naukowej	W	Z	6								6
Zasady przygotowywania wniosków grantowych	Warsztat	Z		6							6
Społeczna rola uczonego i uniwersytetu	W	Z						14			14
Razem godzin ZO			18	6				14			**38**

Zajęcia organizowane w KDJL											
Wprowadzenie do metodologii nauk	W	Zaliczenie na podstawie obecności	14								14
Metodyka pracy naukowej w wybranej dyscyplinie (językoznawstwo/ literaturoznawstwo)	K	Z	20								20
Metody dydaktyczne w szkole wyższej	e-learning	Z	10								10
Informacja naukowa[1]	Warsztat	Z	6								6
Elementy zarządzania nauką[2]	Warsztat	Z		30							30
Przygotowanie projektu badawczego[3]	Warsztat	Z		14							14
Seminarium specjalistyczne właściwe wybranej dyscyplinie (językoznawstwo/ literaturoznawstwo)	S	Z		20	20	20	20				80
Retoryka tekstu naukowego	K	Z		14							14

[1] Warsztaty osobne dla każdej dyscypliny.
[2] Zajęcia wspólne dla obu dyscyplin; obejmują przygotowanie i przeprowadzenie jednodniowego spotkania naukowego doktorantów (w czerwcu).
[3] Zajęcia osobne dla każdej dyscypliny.

Praca z tekstem w języku angielskim	K	Z			14						14

Konwersatorium monograficzne (1)[i]	K	Z			20						20
Konwersatorium monograficzne (2)	K	Z				20					20
Przedmiot z dyscypliny innej niż te, w których prowadzi się kształcenie w KDJL[ii]							20				20
Wykłady mistrzowskie[iii]		Z		10		10		10		10	40
Razem godzin KDJL			*50*	*88*	*54*	*50*	*40*	*10*		*10*	*302*
Razem godzin			**68**	**94**	**54**	**50**	**40**	**24**		**10**	**340**
Praktyka zawodowa: semestr 1 - uczestniczenie w prowadzeniu zajęć; pozostałe semestry - samodzielne prowadzenie zajęć	*Z (ocena opisowa) rozliczenie roczne*		30	30	30	30	30	30	30	30	240

[i] Obowiązkowe dwa spośród trzech, z zakresu humanistyki cyfrowej; komparatystyki literackiej; translatologii. Możliwe zaliczenie w innym kolegium (wybór w uzgodnieniu z promotorem, po akceptacji przez kierownika Kolegium).

[ii] Do wyboru, w uzgodnieniu z promotorem, spośród zajęć proponowanych w Szkole Doktorskiej (zapisy prowadzone przez Sekretariat Szkoły Doktorskiej); możliwy wybór zajęć spoza oferty zajęć ogólnouniwersyteckich, pod warunkiem uzyskania zgody prowadzącego zajęcia (zapisy zgodnie z zasadami prowadzenia zapisów w danej jednostce).

[iii] Obowiązek obecności na pięciu wykładach (10 godzin) w ciągu roku; wykłady i seminaria gości odwiedzających różne instytuty Wydziału Neofilologii, Wydziału Filologicznego w ramach współpracy bilateralnej, programu Erasmus +, programu *Visiting Professor*, programu Pracowni Humanistyki Cyfrowej itp.; możliwe zaliczenie w innym kolegium (wybór w uzgodnieniu z promotorem, po akceptacji przez kierownika Kolegium).